

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hónapra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit soronként 5 kr-ával számíttatnak.

Az új hitelforrás.

Budapest, május 5.

A gazdasági és ipari hitelszövetkezekről szóló törvényjavaslat tárgyalását befejezte az igazságügyi és pénzügyi bizottság.

Alapos és beható megvitatás alá vették a törvényjavaslatot, a mint az valósággal meg is érdemli.

Az új intézmény fontossága előtt majdnem teljesen elhallgatott a pártszempont és ritka egyértelműséggel ismerték el az összes felszólalók a szövetkezeti intézmény szükségességét, még akkor is, ha a javaslat részleteivel szemben különálló vagy a tervezettől eltérő álláspontot foglaltak is el.

Az az örömteljes fogadtatás, melyben a törvényjavaslatot beterveztése alkalmával a képviselőház és a közvélemény részesítette, visszhangot talált a bizottságokban is.

A bizottságok tagjainak érdeklődése és helyesítése tanuskodik arról a rokonszenvről, melylyel a szocialisztikus kérdések megoldásának előbbrevitele iránt a magyar törvényhozás viseltetik.

A hol a társadalom a társadalmi patriarkalizmus terén akár gyengésege, akár képtelensége, akár hátramaradottsága következtében elmulasztja kötelessége teljesítését, mint nálunk, az állam kénytelen közbelépni és e feladatának teljesítésében a kormány elismerésre méltó segítséget

talál a törvényhozásnál még akkor is, ha az állam kötelességeinek teljesítése anyagi áldozatot is követel.

Ha a felbujtogatott nép összerakogatott filléreiből élni kívánó bujtogatókon kívül ez a felbujtogatott nép másnak a szavát is meghallgatná és a máshonnan hangzó szónak is hitelt adna, annak a sokoldalú gondoskodásnak a hallatára, melylyel bajait a kormány és a törvényhozás enyhíteni törekszik, bizonyára helyet engedne a józanabb felfogásnak és nem usznék vakon a szocialisztikus áramlattal, melynek folyása csakis örvényekbe sodorhatja.

Abban a kimerítő megbeszélésben, mely a hitelszövetkezetek új alakját életbe léptetni hivatott törvényjavaslat intézkedéseinek a képviselőház két kiváló jelentőségű bizottságában osztályrészévé vált, a kis ember hitelének emelésére célzó törekvés jogosultságát készségesen elismerték.

Elismerték azt is, hogy az a kísérlet, melyet a törvényjavaslat tervez, olyan, mely képes lesz elvezetni ahhoz a célhoz, a hová törekszünk és mely kipróbálva alkalmas arra, hogy véglegessé váljék.

Természetes és magától értetődő, a részleteknél merültek fel a törvényjavaslat intézkedéseivel ellentétes nézetek, a mint hogy minden alkalommal és minden felfogásnak vannak ellenzői.

A jelen javaslatnál azonban a nézeteltérés majdnem kizárólag az állami és hatósági beavatkozás tekintetében jutott

kifejezésre és ez a pont volt az, a hol a — különben a vitában helyet sem talált — pártszempont kidomborodott.

Kettőtől féltek azok, a kik a hatósági és állami beavatkozást, mint félelmet kelteni hivatott hibáját a javaslatnak állították előtérbe: a hatósági közbenjárás mellett való alakulástól és attól, hogy az állam ingerenciája majdan ott is gyakorolhat befolyást a szövetkezet tagjaira, a hol nem a szövetkezet ügyeiről, hanem politikai kérdésekről van szó.

A mi az előbbit illeti, a kormány tagjai által nyújtott felvilágosítások a kételkedést is, a félelmet is eloszlatták; az utóbbi aggódás pedig legkevésbé sem okadatolt, ha figyelembe vesszük, hogy a központ igazgatóságába az egyes kormányzati ágak által kinevezendő tagok száma alig negyedrésze az összes igazgatósági tagok számának és ha figyelembe vesszük, hogy az államhatalom ingerenciája sehol sem nyilatkozik meg sem az intézet szervezetében, sem igazgatásában oly mértékben, hogy az az egyesnek akár szövetkezeti tagságára is, annál kevésbé magánéletére vagy politikai felfogásának befolyásolására kihatással lehetne.

A kat'exochen hiteli viszonyokat képviselő budapesti kereskedelmi csarnok is beledobott egy kérdést vitaanyagul e törvényjavaslat tárgyalásába.

A kommerziális érdekek szempontjából kifogásolta azt, hogy a hitelszövet-

TÁRCZA.

Aggódás.

*Kihajtott almafánknak
Virága, levele;
Színgazdag kikeletnek
Reménye jött vele.*

*Sokan sajnálják: társa
Hogy meddőnek maradt,
Miy busan tépelődöm
Virágos ág alatt.*

Szabó Sándor.

Régi magyar királyok regéje.

Irta: Ujlaki Antal.

Azon alkalomból, hogy a Szent Ferenc-szerzet szegedi ódon klostromából harminez darab elsárgult, régiporos könyvet kotortak elő valamelyik pókháló sarkából, a sajtó és a tudományos világ figyelme és érdeklődése méltán fordul az öreg klostrom felé, mely a letűnt zivataros századoknak egyetlen emléke nemcsak a megújodt, modern Szegeden, de az egész Alföldön.

Mert nagy történeti multja van annak a kaszárnyaszerű, disz nélkül való szürke nagy háznak, amelynek hosszu folyosóin könnyen eltéved a járatlan.

Mikor még a nemzetnek nem volt egységes kulturai élete; mikor a nyelve

a mai fogalom szerint parlagon, jórészen használatlan hevert, a magyar szellemi életnek odalent egyik legerősebb bástyája a szegedi Ferenczrendi atyák klastroma volt.

P. Ordinánsz Konstantin, aki „A Libanus havasi alatt illatozó Titkos értelmű Rózsa avagy Boldog Asszonyok nevezetett Kegyelmes képnék történeti lerajzolásáról” e század elején könyvet írt: jegyezte ugyan a szerzetbeli atyáknak az ő nagy küzdelmeiket a Patarenus eretnekekkel, vagyis új Manikéusokkal, serbusokkal, bolgár országbeliekkel, tótokkal, horvátokkal, rácokkal, vagy dalmátákkal és legfőképp Ben Abdurrahman, Achmet Ben Hurat és Mohamed Benbemal kegyetlenkedő musulmánaival; hosszan emlékezik még azon különös isteni jótéteményekről is, melyeket a szentséges képnél ájtatoskodó hívek, a segítő boldogasszony esedezése és pártfogása által az Istentől vettek, de nem emlékezik meg egy jottával sem arról, hogy századokon át ez a derék szerzet: atyja, tanácsadója, tanítója, tolmácsa és nemcsak lelki, de testi betegségében is orvoslója volt a népnek.

Mióta ott a vén klostrom környékén a folyton szaporodó zsindeyes apró fehér házak ólomgombos kabátu lakóinak fiai is kiművelődnek már a tudományokban, akár a szerzetesek, mintha az idők eltakarták volna az ő sokféle érdemüket, a nagy világtól csaknem elfelejtve áll a régi magyar klostrom a park sűrű, magas fái

között, mintha csak a tömött lombok árnyékában el akarna rejtőzni a rohanó kortól és feledve a Mátyás-templom is, ez a kevésbé méltányolt nagy történeti emlék.

A szerzetesek takarítják a garasokat mert forró vágyuk kitatarozni a templomot Kár, hogy a dűsgazdag esanádi püspök nem törődik ezzel a templommal, mely legbeesesebb ékessége az ő egyházmegyéjének.

Talán most sem vetnek ügyet a régi klostromra, ha a szerzet ócska könnyhal-mazából, amelyet most tudós Kudelka Gellért szerzetes áldozó pap tanulmányoz és rendez, elő nem ássák a harmincz darab ős könyvet.

Egy pillantás a szerzet könyvtárába s első intrádára föltáru, megelevenedik a véres századok nagy szorongatások között eltelt kora, amikor a klostrom falai körül elterülő kis fehér házak fiai védtek a talpuk alatt lévő földet s az írássokkal és tudományokkal egyedül a klostromok falai között foglalkoztak.

A könyvtár jelenlegi öre, egy havas fejű, redős homloku szerzetes: főtisztelendő Kudelka Gellért könnyesen, meghatottsággal beszél arról az időről, mikor ezeket a könyveket a török pusztitástól a szerzeteseknek kellett megvédelmeznii gyakran a karóba huzás veszélyével.

Ebben az épületben olyan régi minden, hogy az embert a háromszáz év előtti időkbe varázsolja a képzelet. A bolthajtásos épület a nagy ablakmélyedésekkel;

kezet követelése a hitelszövetkezeti taggal szemben más törvényes elsőbbségi zálogjogok után szintén elsőbbségi zálogjogot élvezzen a szövetkezeti tag ingó vagyonára.

Az érvek, melyeket a kereskedelmi testület felfogása mellett felhozott, tetszetősek ugyan, de legkevésbé sem meggyőzők.

A kereskedő a hitelnyújtásnál eddig is számolt, különösen a kis embernél, a kire a törvényjavaslat intézkedései szabvák, azzal, hogy a hitelezett összeg mennyiben biztosított a törvényes elsőbbségi zálogjogot élvező követelésekkel szemben.

A helyzet ezentul csak annyiban változik, hogy a hitelt nyújtani óhajtó ezentul kutatni fogja, mily hitelt élvez a hitelt kérő a szövetkezettől.

De vajjon, ha a szövetkezet követelése nem élvezne elsőbbséget, a hitelezni szándékozó nem kutatná a szövetkezeti hitel összegét?

A kereskedőre nézve tehát ez az elsőbbségi jog nem hátrány, kivált ha figyelembe vesszük, ha a ma elfogadott szöveg szerint ez az elsőbbségi jog szerzett régi jogokat nem érint.

A törvényjavaslat abban az alakban, melyben a képviselőház elé lép, méltó és alkalmas arra, hogy törvénynyé váljék és reméljük is, hogy azzá is lesz és enyhítően fog hatni a szociális téren.

— **Választási mozgalmak.** Az ó-budai kerületben a független választó polgárok — mint értesülünk — báró Atzél Bélát szándékoznak fölépíteni pártonkívüli programmal. Báró Atzél jelöltetése általános tetszéssel találkozik. A bácsalmási kerület megüresedett ma Siskovics Tamás kormánypárti képviselő halálával. A kerület, mely Siskovits megválasztása előtt tiszta függetlenségi kerület volt, most valószínűleg ismét az ellenzék ke-

zébe kerül. A függetlenségi és 48-as párt a kerület visszahódítására megtesz minden intézkedést szárazon és vizen.

Egy hosszú cikkről.

(D.) Fölfujja az embert ha egy olyan hosszú vezércikket olvas el, mint amilyent egyik budapesti t. kollegánk írni szokott, nem mindig jó ugyan, de mindig ellenzéki, tehát arrogálhatja, hogy elolvassák. Némely emberben meg van az a mediumi zsenialitás, hogy más profán emberektől eltérően, sem akkor mikor ír, sem akkor mikor beszél, nem szükséges, hogy gondolkozzék. Csak ír, ír, ír; beszél és beszél; az olvasó olvas, elolvassék; a hallgató hallgat, hallgat, hallgat. A cikk avagy szónoklat végre be van fejezve és sem az író nem tudja, hogy mit ír; sem a szónok, hogy mit beszélt; sem az olvasó, hogy mit olvasott, sem a hallgató, hogy mit hallott.

Jelen hosszú lére eresztett vezércikkkel is így vagyok. Mikor tiz szó röviden, velősen, korrektül van elmondva, az mind táplálék; mikor ezer szó meggondolatlanul van elmondva az mind lé. Valóságos halászatot kell rendezni az embernek, hogy valami lényeghez, avagy argumentumhoz jusson.

A t. cikkíró Heves-, Szatmár- és Csanádmegyéket emlegeti, amely megyék cikkíró szempontjából valami igen helyes dolgot követtek el, csak azt nem méltóztatik neki megírni, hogy mit, hanem ír a helyett három kolumna támadást a választások tisztátalansága ellen és oda lyukad ki, hogy azok okozták a szocializmust. Azt hinné az ember, talán a megyék is arról beszélnek és kíváncsiságból elolvassuk a leghatalmasabban megdicsért szatmármegyei alispáni előterjesztést, melyben Nagy László alispán minden bajt annak tulajdonít: hogy mert a viczispán ma kicsi ur, nagyobbak kellene lennie!

Szeretnénk Nagy László alispán urral boldogok lenni ama hitben, hogy azzal a szociális kérdés meg lenne oldva. Már t. i. ha a kormány nem centralizálná a markába minden hatalmat, hanem jut-

tatna belőle a megyéknek is: hogy a képviselőket az alispánok választhatnák, meg a többi; szóval, hogy a negalizmusnak nagyobb tért kellene engedni, mert csakis a helybeliek vannak arra hivatva, hogy gyökeret verjenek a nép szívében. Miután pedig Szatmármege azonképpen van képviselve, hogy képviselői a nép szívébe verhetők gyökereiket, teljes joggal megkövetelhetők: hogy ne legyen benne szocializmus! Pedig tudvalevőleg: ott a fészke!

Már akkor szivesebben elfogadjuk a hosszú vezércikkig velejét, mely az ugynevezett „paraszt szocializmus” leg-sikerdusabb terjesztését a választási visszaélésekben találja föl: mivel hogy ez már beszéd! Cikkíró ur nyomon van, közel kezd emelkedni az igazság napjához, de talán nem ismeri Jearus történetét, melyben meg vagyon írva, hogy az igazság fényének heve, a viasz szárnyakra nézve veszedelmes. Hogy pedig saját édes ellenzéki pártja ellen akarna bizonyítani: ma még nem hisszük el. A jövőre nézve kizárva ugyan nincs, mivel hogy tempora mutantur...

Hanem hát a kormánypártra talán még se akarja rábizonyítani, hogy az lázított? hogy a törvényhozás elleni bizalmat az igyekezett megingatni, hogy az igazságszolgáltatás hitelét az igyekezett megrontani; azt állította, hogy a népet ő igejszik koldussá tenni és hogy a nép legnagyobb ellenségei a hatóságok és a törvényszékek, miből végre az sül ki, hogy: *minden nadrág, csak az ellenzéki nadrág nem!*

Már annyi igazságszeretetet csak engedjen föltételezni magáról, hosszú cikkíró ur, hogy a kormány pártja a nadrágos osztály ellen nem lázított.

Arra pedig nem haragszik még a magyar paraszt se, aki pecsényével traktálja! ami ha úgy volna, hogy csakis a kormány pártja tette, ellenzéki pedig nem: egyetlen egy ellenzéki uri embert se lehetne szerencsének képviselőnek tekintetni, mert, habár a lázítás nem megvetendő tisztesség (?), harapni való nélkül és itóka nélkül mégis csak „száraz koszt”-nak neveztetik, amit pedig ellenzéki műszólásból irtunk ki. „Nem egészen száraz

az egyszerű, szegényes butorzat, a vasalt ajtók; a sok bronz feszület, mely a régi ségtől már megzöldült; a sarokban a hagyományos korsó viz és a pusztá falon az egyetlen disz, az olvasó. Ezt a keretet kiegészítik a jámbor esuhás alakok, akik mikor megkondul az esti harangszó most is olyan alázatosan lehajtott fővel, némán vonulnak fel egymásután e folyosókon, lefelé haladtukban a feszület előtt még mélyebbre görnyedve, mint régen, sok, nagyon sok idő előtt.

A falakon kívül megváltozott mindenki a régi embereknek még lábuk nyoma is eltűnt, minthogy a régi Szegedet elásta a magasra feltöltött új Szeged; csak idebent nem változott semmi, legfeljebb annyi változott, hogy a régi szerzetesek nem olvastak Magyar Államot, az új szerzetesek pedig, minthogy a Lanterne-t, vagy a Figarót nem olvashatják, valamely világi magyar lapot pedig nem járatnak, olvasniok pedig mégis kell valamit, hát a Magyar államból értesülnek a Saturnus kisebbik öcsésének, a mi kerek kis földgolyónknak állapotjairól és történetkéiről. Ez azonban nem árt meg az ő egészségüknek s mivel nemcsak duzzadó erőben vannak, de gondolkozásuk is romlatlan, egészséges és minden árnyalatában magyar, azt következtethetem, hogy ők bizony mégsem olvassák a Hortoványiék nyomtatványát. De a legnagyobb változás az, hogy a rendház most már a külvilággal is érintkezik — telefonon. S van még egy

változás; ez az, hogy a barát daróczkötél helyett finom fehér kötelet visel a derekán.

De írásom nem volna hűséges, ha kifelejténém, hogy a haladó új idők bizonyosságául a könyvtárban a Pázmányok, Káldyak, Szabók, Telegdyek és Monoszlayak elpusztíthatlan disznóbőr-kötésű könyvei fölött bordó, piros, fehér vagy szürke vászon keménykötésben ott ékeskednek az ujjabb papi írók és szónokok, a Bunyitayak, Schlauchok, Göndöcsök és Samassák művei és prédikációi is.

Az ősnymtatványok között legrégebb egy óriási foliás, latin nyelven írt természetrajz és természettan. A könyvet Rómában írták 1224 ben és a XV. század végén nyomtatták. A lapok helylyel-közzel sárgák, de a nyomás oly tiszta, a betűk metszése oly tökéletes, hogy dícséretére válnék egy jelenkori nyomdának is.

A könyvtárban tizenhárom darab ősmagyar nyomtatvány van, az 1490 ik évből valók.

A nyomtatványokat, látszik, hogy gondosan őrizték. Feldobban a szív e nyomtatványok lapozgatásakor. Milyen ékes, zengzetesen erős volt a nyelvünk akkoriban és mivé fejlődhetett volna a következő századokban a magyar nyelv és irodalom, ha a hazában dúló annyi ellenség föl nem tartóztatja haladásában? A magyar nyomdák ezen első magyar szülőiteiről más alkalommal és hosszabban akarok megemlékezni, amikor idézetekkel

is bemutatom e nyomtatványok tartalmát és nyelvét.

Ezuttal az ötszáz éves történetről akarok beszélni, amelyben „szerény Jeneő” Pál regeszzerű dolgokat írt a magyar királyokról az akkori idők irodalmi nyelvén, latinul.

Főtisztelendő Kudelka Gellért atya kedvességéből ime magyar fordításban szerény Jeneő Pálnak a XV. század végén írott néhány apró regéje:

A könyv első lapján írva van:

„Azon időben állá János apostol és ketten tanítványai közül. És látá Jézust járni, mondá róla: Ime az Isten báránya. És hallotta a két tanítványt őt beszélni és követék Jézust. Oly nagy és annyi a szentírás fensége és magassága, hogy nemcsak a szavak, melyeket a szentek és maga az Ur mondott, hanem még a dolog körülményei is, melyek egyszerűeknek láttatnak, telve vannak mennyei titkokkal. Midőn a hajnali bolygó csillagok elszállanak, megjelenik esendesen az evangélista és beszéli a következőket:

A mi urunkról, Szent László királyunkról.
(De Sancto Ladislao.)

Boldog László király, a keresztény hitnek kiváló tisztelője, tiszta elmével akar Istennek szolgálni.

Az ország kormányzata nem egyedül dícsőség volt előtte, hanem teher, mert nem saját dícsőségét kereste és akarta, hanem a Jézus Krisztusét.

kosztó
kortes
jó, de

ellenzék
ma m
a hel
László
levegő
mindé

kás, a
földm
40.000
ség
félvilá
a lev
mégis

olaszn
mus t
magya
Mert
és oly
ban, r

mozza
jelent
nagy
esemé
serban
rójják
ott pil
a kik
védelm

S
amerik
a Filip
hetett
nagyba
távirat
Filippi
megtar
sikerül
lemond

E
ment b
megtör
nek, sz
zást el
urát m
dálatos
férfi, k
sulya r
erények
saságát

A
a magy
tani; a
gukkal
dözöbe
került
midőn
az egés
a király
irgalmá
Izrael
mannát
hagyja
visszat
nagy es
megszel
amenny
Urát az
latos m

Szent

Mi
nos ajá

kosztot, uram!" — kiáltotta az ellenzéki kortes Csákváron. — „Beszédnek az is jó, de nem lehessen meginni!”

Hát a lázítás a hordóból, hanem az ellenzéki szónok ajkáról fakad és az veri ma már a gyökeret a nép szívében, nem a helybeli szülött, mint ahogy Nagy László alispán ur gondolja. Meg az a levegő, amely körül-lengi a földgömböt és minden ember által beszívódik.

Ahol sok a gyár, ott a gyári munkás, ahol fölös számú a földművelő, ott a földművelő szívében fog talajt. Herodes 40.000 kisdédet irtott ki, de a kereszténység forrása sértetlen maradt, hát ha a félvilágot elpusztítanak, az a mag, melyet a levegő hordoz méhében, megmaradna mégis!

Se francziának, se németnek, se olasznak nem jut eszébe, hogy a szocializmus terjedéseért kormányát okozza, de a magyar ellenzéknek eszébe jut még ez is. Mert hát szó ami szó, de olyan ellenzék és olyan hosszú ezikk mint Magyarorszában, nincs is több.

A háboru.

A mai napnak egyik legérdekesebb mozzanata a spanyol kamaraüléséről szóló jelentés. A spanyol képviselők lelkére nagy hatással volt a vereség. A szomorú esemény mégis azt juttattja eszükbe első sorban, hogy a kegyelet és hála adóját rójják le a hősök iránt, a kik most már ott pihennek a Csendes Óceán fenekén, a kik elestek a spanyol nemzeti becsület védelmében.

Sagasta kijelentése, hogy a győző amerikaiak nem fogják lábukat megvetni a Filippi-szigeteken, bátorító, buzdító lehetett a Cortez tagjaira; értékét azonban nagyban lerántja a Timesnek egy mai távirata, a mely szerint Mac Kinley a Filippi-szigeteket a háboru végéig igenis megtartani szándékozik. Félt, hogy ha ez sikerül neki, a háboru után sem fog róluk lemondani.

*

Egy éjjel a nagyváradi kolostorba ment be, hogy ott imáját végezze. Hol megtörtént, midőn hosszabban imádkozni, szolgálja, ki vele volt, a sok várakozást elunva, felkelt és benézett: és látta urát megdicsőült testben a levegőben csodálatosan felemelkedve. Ó, valóban boldog férfi, ki még halandó testben levél, a test sulya nem a földre nyomott le, hanem az erények érdeme felemelt a dicsőültek társaságába.

Azután a bessenyők támadták meg a magyar határokat és kezdték pusztítani; a férfiakat és nőket elrabolva magukkal vitték, kiket, midőn a király üldözöbe vett, igen nagy rengeteg magányba került és enni valójuk mi sem volt. És midőn így az éhség veszedelme fenyegetné az egész hadsereget, magányba vonulva a király kezdte imádkozni és kérni az Isten irgalmát, kegyelmét, hogy ki egykor az Izrael fiait a pusztában égből lehullott mannával táplálta, a keresztény népet ne hagyja éhséggel elveszni. Midőn az imától visszatért, ime a tehenek és szarvasok nagy esordája jö elébe a táborba, egészen megszelídülten. Mindenki vett belőle, evett amennyire szüksége volt és dicsőítette az Urat az ő szentében, ki által ily csodálatos módon tartattak.

Szent István királyról. (De Sancto Stephano Rege.)

Minden jó adomány és minden hasznos ajándék felülről van, leszállván (szár-

Epizódok.

Washington, május 4

A szenátus pénzügyi bizottságának tegnapi ülésén a hadügyi államtitkár azt a véleményét nyilvánította, hogy 150 millió dollár elegendő lesz a hadügy-miniszterium egy évi rendkívüli kiadásainak fedezésére.

Az itteni japán követ közölte a külügyminiszteriummal, hogy Tokióban kihirdették a Japán semlegességére vonatkozó dekretumot. Ennek következtében a japáni kikötőket előbb zárják be, mint várták.

Ausztria-Magyarország intézkedései.

Póla, május 4.

Az Amerikában levő osztrák és magyar alattvalók védelmére legközelebb a Kaiserin und Königin Maria Theresia pánczélos cirkáló a kubai vizekre indul. Báró Spaun altengernagy, tengerészfőparancsnok táviratilag elrendelte, hogy a hajót felszereljék, amelyen most éjjelnappal lázas sietséggel dolgoznak. A munka legfontosabb része, az ily hosszú utra szükséges, nagymennyiségű szén, élelmi és lőszer behajózása és a hajó fehérre festése képezi, mert a tropusokon ez a szín sokkal czélszerűbb, mint a fekete. A hajó parancsnoka még nem ismeretes. Tengerészkörökben lovag Pippert sorhajókapitányt, a ki a hadügyminiszterium tengerészeti osztályában a hadművelési iroda főnöke, tartják a Maria Theresia jövődi parancsnokának. Helyettes parancsnokul Pebal Venczel sorhajóhadnagyot szemelték ki.

SZINHÁZ.

* A debreczeni szintársulat Marosvásárhelyen. A debreczeni szintársulat szerencsésen megérkezett az erdélyországi szép városba, de nem érkeztek meg idejében a szükséges ruhafélék s e miatt a keddre hirdetett előadás is elmaradt. Az első előadás, ma csütörtökön lesz.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Rendtelenség egy pénztárnál.

Budapest, május 4. Mezey Lajos V. ker. előjáró szabálytalanságot tapasztalván a ker. pénztárnál, fölívta a ker. pénztár igazgatóságát, hogy Rothausert, a pénztár vezetésével megbízott igazgatót állásától függeszse föl és ellene a fegyelmi eljárást indítsa meg.

Munkás-segélyző-alap.

Budapest, május 4. A belügyi és földművelési miniszteriumban egy munkás-segélyző-alap szervezését tervezik százötvenezer forinttal, melyből a munkások kölcsön formában kapnának segédelmet. Ezzel is elejét akarnak venni a szocialista izgatásoknak.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárfelvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Sifhon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

De S. Andrea et Benedicto.

A legkeresztényebb fejedelem Szent István idejében, midőn még a kereszténység csekély volt Pannoniában. A jó király hire, neve elterjedt és sokan vándoroltak be.

Ezen két szent férfiut a rablók megtámadták és azt hitték, hogy a magányban sok kinszet fognak nálok találni, a Vág folyó partjához vitték őket és megölték és testüket a Vág vizébe vetették.

Sok keresés után egy sást láttak a levegőben röpködni a testek felett, gondolták, azt találják meg, — oda menve, valóban sértetlen találták.

Nyitra városában bizonyos bűnös elítélteit és felakasztatott, stb.

Páter Kudelka Gellért halára kötelezi a tudományt, a történelmet és az irodalmat, midőn az elmúlt régi nagy magyar idők szellemeit földidéri a feledés sirjából, hogy megismerkedjenek velők a késő idők gyermekei is. És a jelennek nagy szüksége van a mult tanulságos dolgaira, hogy bizodalmat és erősséget merítsen belőlük.

Hadd vigyék föl Szegedről azokat a sok száz éves könyveket a párisi kiállításra. Hadd lássa belőle az idegen, hogy a magyar egyik kezében kivont karddal védelmezte Európa országait, a másik kezével ugy, a hogy birta, maga is tolt a kulturának, a török-pogánnyal való csatázásban sokszor megbicsakló szekerét.

A nyár születése.

Időjárásról, kalendarium-csinálókól, sőt a fecskéktől is egészen függetlenül állapítónak meg a városban az egyes évszakok. A tavasz már emberemlékezet óta a szabóműhelyekben születik, az őszt a nagyerdőn, míg a tél a színházi esték sikereitől számít. Csak a nyár születéséről nem zeng az ének.

Pedig a nyár olyan nagy apparátussal születik meg a városban, hogy szinte lehetetlen észre nem venni. A nyár rendszeren április végén, vagy május első napjaiban születik először és a vendéglők udvarkertjében. Voltaképp ez az udvarkert egy eszme, a melyet néhány darab fa képvisel. Ez a néhány darab fa hivatva van a vendéglők természetét képviselni. A napi munka után eltörődött emberek és a lázas szívű fizatalság a fák alatt helyezkedik el. Debreczen gyöngyei és gyöngyvirágai azonban kevésbé mutatkoznak itt, mint inkább a nagyerdei fák között, de tuhyomóan vasárnap délután.

A nyár forró hangulata mégis akkor ömlik be a vendéglő-kertekbe, mikor a tingláng művészet, az orfeum felüti sátorfáját. Ekkor már a szivekbe is beköltözik a nyár könnyelműsége, amely csakhamar elvégeződik, mikor jön az enyészetes, komor őszt.

— **Személyi hir.** *Hasenfeld* Manó dr. egyetemi tanár, fiával dr. *Hasenfeld* Lajos bártfai fűrdőorvossal, két napig városunkban időzött s meglátogatták a közközházat.

— **A dalegylet hangversenye.** A városi dalegylet hangversenye iránt, mely mint említettük, május 8-án lesz, örömmel jelezhetjük, oly nagy mérvben nyilvánul az érdeklődés, hogy előre láthatólag a város közönségének színe-java találkozik ez estén a Margit-fürdő disztermében. Külön meghívót ezuttal nem bocsátanak ki, mert e hangversenyre belépti jegy váltandó. — *Kunos* Ignác dr., a hírneves orientalista, a ki e dalegylet hangversenyén fölolvast, már szombat délután Debreczenbe érkezik.

— **Markovits emlék-ünnepély.** A debreczeni főiskolai gyorsíró-egylet a főiskolai ének- és zenekar közreműködésével május 7-én délután 5 órakor a főiskolai diszteremben *Markovits* emlék-ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora a következő: 1. Gyászének, előadja a főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd, tartja nagyt. *Csiky* Lajos felügyelő tanár ur. 3. Alkalmi költemény, írta *Kun* Béla, szavalja *Kovács* Zsigmond th. 4. Késő vágy *Horváth* Ákos dr.-tól, előadja a főiskolai énekkar. 5. Emlékbeszéd, tartja *Madarassi* Gyula jh. 6. Hymnus, előadja a főiskolai énekkar. 7. Zárzó, tartja *Polgár* Kálmán jh. 8. Huszárduló (a Virágcsata ez. operettből Verő Györgytől) előadja a főiskolai zenekar.

— **Mese matiné.** Nagyváradon a Szigligeti-társaság tagjai időnkint mese-matinét rendeznek. Ennek a matinének a közönsége a gyermekvilág édes arczu apróságaiából kerül ki, akik nagy komolyan hallgatják azt a bácsit, vagy azt a nénit, aki ő nekik szépséges mesét mond abból a csoda-világból, amely tündérekkel és csupa aranyszínű emberekkel van tele. — A V. H. O. Sz. debreczeni választmánya, mely a télen közbejött akadályok miatt nem rendezett estélyt, elhatározta, hogy a nagyváradu matiné mintájára a nagyerdei Dobos pavillonban, a közel napokban mese-matinét rendez. A matinén közre működnek: *Pósa* Lajos, a kitünő költő, a magyar gyermekvilág becézgetett poétája, aki bájos versikéket ír, olyan szeretetreméltóan kedves, mint ember is és nincs senki az irodalomban, aki akár írásban, akár szóban olyan közvetlen hatást tudjon gyakorolni a gyermekekre, mint ő. A másik mesemondó bácsi lesz *Tömörkény* István, aki az őstehetség erejével írta be nevét a magyar irodalom történetébe. A harmadik fölolvast *Gárdonyi* Géza, a poeta-író. A helybeli írók közül fölolvastnak: *Koncz* Ákos és dr. *Benedek* János *Ujlaki* Antalnak pedig más olvassa föl az írását. A mese-matiné tiszta jövedelmét a vidéki hírlapírók betegségyező nyugdíjintézete javára fordítják.

— **Termés-kilátások.** Nádudvari levelezőnk írja: Van a gazdának egy olyan tulajdonsága, mely az ő kizárólagos tulajdonának nevezhető. Az a tulajdonság az, hogy szeret panaszkodni akkor is, ha nincs rá ok. Mindezekben a magyar gazdának föltétlen igaza van, igaza van pedig azért, mert az utolsó 3—4 év alatt nagy megpróbáltatásnak volt kitéve. A múlt esztendei termésből csak egy remény maradt meg, az is jövő esztendőhöz fűződik. És már a reménykedés első stadiumában panaszkodnak a gazdák. Az elmúlt esztendőben a tavasz a legszebb reményekre jogosított és már-már közelítettünk az aratáshoz, mikor az időjárás egy hét alatt tönkre tett mindent. Beköszöntött a május hónap, mely a vegetációra döntő befolyással bír. A kilátások eddig is gyöngye közepes termést ígértek, de teljes joggal panaszkodhatnak a gazdák, midőn az őszi vetések csak késő tavasszal keltek ki, de mikor a már kikelt vetéseken nagyobb terjedelmű fereg által kiirtott foltok látszóttak, akkor már tisztában volt a gazda szomorú helyzetével. Reméljük, hogy még az aratásig hátralevő két hónap alatt az állapotok ilyen időjárás mellett annyira fognak javulni, hogy végre a gazdák azon kedvező körülmények közé jutnak, hogy a jövőre remélhető jó buza árak mellett lesz olyan termés, mely kárpótlást nyújt az elmúlt esztendőért. Bizony már ideje volna. Az eddigi magas buzaárak mellett a gazdák-nak kevés hasznuk volt mert eladó árak nincsenek, csak a liszt drágulásával a malmok csináltak jó üzletet. A magyar gazda sirt a „jóvilágban“ is, hogyne sirta mostan.

— **Gazdász majális.** A debreczeni gazdasági tanintézet hallgatói — mint már jeleztük — e hó 7-én szombaton majális rendeznek. A rendezőbizottság még mindég serényen fáradozik a majális sikere érdekében s az előjelekből ítélve a siker nem is fog elmaradni. A vidék az értesítések után ítélve, nagy számban lesz képviselve a majálison.

— **A vörös-keresztlegylet közgyűlése.** A magyar szent korona országainak vörös-keresztlegylete e hó 26-án tartja évi közgyűlést Budapesten az első magyar általános biztosító társaság palotájának disztermében. A vörös-keresztlegylet hajdumegyei választmányát a közgyűlésen dr. *Losonczy* Almos vármegyei főorvos és neje képviselik.

— **Ünnepély a pinczér-egyesületben.** A debreczeni pinczér-egyesület tagjai az igazi érdemet méltányolják, a midőn folyó hó 6-án, pénteken délután 3 órakor a pinczér-egyesület helyiségében ünnepélyesen leleplezik elnökük *Kovács* Dezső arczképét. *Kovács* husz év óta áll az egyesület élén, mely az ő lelkiismeretes és tapintatos vezetése alatt a virágzás utján van.

— **Új szolgabírósi épület B.-Ujfaluban.** Sok kérés után végre új épületet kap a berettyó-ujfalui főszolgabírói hivatal. A régi épület annyira rozzant, hogy szinte közveszélyes. A hivatalos helyiség pedig egy szobából áll, ahol néha egyszerre három tárgyalást is kell lefolytatni. A munkálatokat a napokban kezdette meg *Bordás* János ottani vállalkozó. A tervek szerint az új épület díszes lesz Berettyó-Ujfalunak.

— **Gyerek bosszu.** Kicsi, de kétségbeejtő történet ez, mese a gyerekbosszuról. Csökmő községben a napokban a falu határára a mély s vízzel telt árok szélein játszóttak a gyerekek. *Horváth* Lajos 7 éves gyermek, mert Nagy Károly társa nem akarta megosztani vele az uzsonnai kalácsot Nagy Károlyt beledobta az árokba úgy, hogy az ott is lelte halálát. Ez a rövid, de kétségbeejtő története a gyerek szív bosszujának.

— **Jóváhagyott közgyűlési határozat.** A belügyminiszter Debreczen sz. kir. város közgyűlésének ama határozatát, melylyel a napdíjasok és hajduk drágasági pótlékát elfogadta, — ma érkezett leiratával helyben hagyta.

— **Hajdumegyei kisgazdák tanulmány-utja.** A hajdumegyei kisgazdák közül százan jelentkeztek a gazdasági egyesület által e hó 25-én Mezőhegyesre tervezett tanulmányi kirándulásban részt venni.

— **A kít halála után köröznek.** Petyár János volt közhonvéd teteme már majdnem két hete porladozik a temetőben. Elis feledték már a szegény katonát, ki hogy az élettől szabaduljon, öngyilkosságot követett el, a baromvásártér melletti kutba ugrott. A 3. honvédgyalogezred parancsnoksága köröztette az öngyilkost, mert megszökött századától s csak a körözés után pár nap múlva került elő — holtteste. A „Rendőri Közlöny“ e hó 4-iki számában még mindig körözik a már halott honvédet. A köröztvény közli pontos személyleírását s feltalálás esetén a debreczeni 3. honvédgyalogezredhez bekísérését.

— **A kis lányt körözik.** Ilyen körözésben is ritkán részesül a Rendőri Közlöny, mint a milyent most tétetett bele a győri törvényszék. Lopás miatt köröztet egy 15 éves szép kis lányt, akinek gymóthi Gyenge Lenke a neve. Azt mondja róla a hivatalos írás, hogy állandóan festett szoknyában szokott járni, a mi kétségkívül igen pontos ismertető jel.

— **Utcái botrány.** *Némethy* János házmester tegnap este összeszólközött *Pap* Gyulával és *Diósi* Józseffel. A házmester a szóváltás közben annyira megharagudott, hogy befutott lakására s fejszét ragadva rátámadt *Papra* és *Diósira*. A közelben álló rendőr segítségére sietett a két embernek, de ekkor *Némethy* a rendőrt akarta a fejszével leütni. Hosszas tusakodás után sikerült a dühöngő házmestertől a fejszét elvenni s őt magát a kapitányi hivatalba felkísérni.

— **A rendőrség figyelmébe.** A homokkert felé vezető ut, a Rooz és Brüll-féle faraktár melletti tér, egyik legélénkebb forgalmu közlekedési s gyalogjáró hely a homokkertbe. Ennek a közlekedési helynek a szomszédságába hordják hosszú idő óta az építkezéseknél kikerülő törmeléket s másféle anyagokat. Azonban ezt sokan nemcsak arra használják fel, hanem valóságos személtelrakodási helyeket létesítenek itt. A lerakódóhely mentén kellemetlen szagot árasztanak a kidobott állapotok rothadásnak induló testrészei s a timárok által ugyancsak ott felhalmozódott cser. A környék lakói ez uton hívják fel az illetékes kerületi rendőrség figyelmét erre, a közegészségre rendkívül ártalmas helyre.

— **Tanya-tűz.** Tegnap este a Gilányi-laktanya mentén fekvő tanyák egyikén tűz volt. A tűzörség kivonult, mert a tüzet a Gilányi-laktanyában jelezték, de ott semmi baj nem történt. Hogy kinek a tanyáján volt a tűz, még nem tudni.

— **Elszállított fegyenczek.** *Koncz* Tamás betörőt, ki jogerősen 6 évre van ítélve; *Ólveti* Gábort és *Balogh* Pétert, előbbi 5 évi fegyház-, utóbbi 7 évi fegyházbüntetésük kitöltése végett tegnap délután szállították el a debreczeni ügyészség fogházából a váci országos fegyintézetbe.

— **Megszökött podgyász.** *Komjáthy* val, a mi szeretett színházi direktorunkkal esett meg e fura eset. Marosvásárhelyre feladott podgyásza, melyben a diszletek s egyéb requisitumok voltak, irányt tévesztett valami módon s Marosvásárhely város helyett bizonyára Hód-Mező-Vásárhelyre iramodott a gőzparipán. Egyszóval a direktor ur nem tarthatta meg a kitűzött első előadást Marosvásárhelyen s egyebet sem csinál, csak telegra-

fálgat a szélrózsa minden irányába a megszökött podgyász után. Hát bizony ez eléggé peches állapot. No de majd csak gazdájára talál az a megszökött podgyász!

— **A katonák oldalfegyvere ellen.** Nagy fába vágta a fejszét Zólyom vármegye ez év márczius 8-án tartott rendkívüli közgyűlésében. Bizonyosan megirigyelte egyik másik vármegye dicsőségét s hogy ő is megmutassa miszerint tudomása van a hatóságok felirási jogáról, hát kapta magát és — habár szeliden is — neki rontott a katonák oldalfegyverének. Nem nagy barátai vagyunk mi se a baka oldalán fityegő gyiklesőnek, sőt tudunk képzelni katonát béke időben aranybojtos kard nélkül is; de miután tudjuk, hogy igen magas helyeken ellenkező nézetet táplálnak, hát isten neki! nem hiányzik az oldalfegyver. Zólyom vármegye törvényhatósági bizottsági tagjai, a mi „Kedves Barátaink és Atyáink-fiai” a magas helyek érzékenységet semmibe nem veszik s egy Besztercebányán mint a vármegye székhelyén fölmerült incidens alkalmából felirást intéztek az országgyűlés képviselőházához, melyben nem ugyan az oldalfegyver viselésének eltiltását, hanem azt kéri, hogy annak szolgálaton kívül való használata szigorúan és tüzetesen szabályoztassék s ezen szabályzat megfelelő módon közzétéssék, hogy a polgárság tudja: mily esetekben van joga a katonának fegyverét használni. A feliratot pártolás végett Debreczen városának is megküldte Zólyom vármegye.

Törvényszék.

A nádudvari zendülés.

— Hatvanöt vádlott. —

Debreczen, május 5.

Körülbelül egy éve, hogy a szomszédos Nádudvar községben három dologkerülő suhancz felhasználva a pünkösdi ünnepeket, Nádudvarra kiment s az ottani józan munkás embereknek izgató beszédek tartott. A főszolgabíró értesülve a három izgató otttartózkodásáról, elfogatta őket s ki akarta toloncoltatni.

A fanatizált tömeg ellenszegült a szolgabíró intézkedésének s ebből keletkezett az a véres zendülés, melynek egy halottja s nyolcz súlyos sebesültje volt. A debreczeni törvényszék majdnem egy évig folytatta a vizsgálatot s az ügyészség indítványa alapján hatvanöt embert vád alá is helyezett.

A vád alá helyezés már jogerőre emelkedett, úgy hogy legközelebb a vég tárgyalás határnapját is kitűzik.

A törvényszék 13498./1897. sz. a. hozta meg vád alá helyező végzését, mely szerint szabadlábban levő Kuczik János földműves, Molnár Márton napszámos, Beke Lajos fuvaros, Demjén Albert munkás, Egri Lajos napszámos, Zs. Molnár János napszámos, Szücs Nagy Lajos napszámos, Rácz Lajos napszámos, Molnár József földműves, Apagyi Lajos napszámos, Boros Imre napszámos, Varju Sándor napszámos, Varju István napszámos, B. Nagy Imre napszámos, Braus Pál napszámos, Ferenczik Antal napszámos, Soltész Lukács napszámos, Ludinan Lajos napszámos, Zsom Gábor napszámos, Kiss Antal napszámos, Horváth József napszámos, Baranyi Mihály kocsis, Rácz József napszámos, Ny. Lakatos Lajos napszámos, Molnár Lajos napszámos, Borsodi Nagy József napszámos, Csorvási Márton bérlő, Boros József munkás, Czirkó Ferencz napszámos, Cseke Benjamin napszámos, Czibere Antal földműves, Erdei Imre napszámos, Jakab Lajos földműves, Sós Gergely napszámos, Hodák Sándor napszámos, Czeglédi Sándor földműves, Garai Mihály napszámos, Horváth Antal napszámos, Horváth József fuvaros, B. Nagy Sándor napszámos, Vizsonyai Imre napszámos, Tóth József napszámos, Kukli Sándor napszámos, Id. Tóth István napszámos,

id. Tóth Istvánné napszámos, ifj. Tóth István napszámos, Nagy Balázs napszámos, Bunkóczy Károly napszámos, Papp József napszámos, Sz. Varga Lajos napszámos, Csendes Sándor napszámos, Cseke Károly napszámos, Kern Lajos napszámos, Zsom Antal napszámos, Tóth Gábor kovács mester, ifj. Szabó Sándor napszámos, Apagyi József napszámos, Czibere Gábor napszámos, Kiss Antal napszámos, Tóth István majoros, Kovács Gábor napszámos vádlottak a btkv. 165. §-ába ütköző s a 168. §. szerint minősülő hatóság elleni erőszak büntette miatt; — Ferenczik Antal vádlott még a btkv. 261. §-ába ütköző becsületsértés miatt is, — továbbá Lakatos József napszámos, Szilágyi János napszámos, Szilágyi Sándor béres, Genesi Jánosné napszámos, — vádlottak a btkv. 171. §-ába ütköző izgatás vétsége miatt vád alá helyeztetnek.

A vád alá helyezés indokolása a következő:

A vizsgálat folyamán felderített tényállás szerint H. Nádudvar községben 1897. évi június 7-én (Pünköszt másodnapján) a község házában összegyűlt néptömeg tetteg ellenszegült a főszolgabírónak s az ennek védelmére rendelt csendőröknek azokat követve és fadarabokkal dobálta, úgyhogy a csendőrök fegyvereiket voltak kénytelenek használni, miközben a tömegeből egy ember halálosan, többen pedig súlyosan megsérültek.

Az eset előzményeit az képezte, hogy Nyomó Lakatos Lajos nádudvari napszámos Debreczenben 1897. április 25-én megtartott szocialista gyűlésen ötödmagával megjelent, itt a debreczeni szocialisták vezetőségével egy szinten egy budapesti kiküldöttel (Kardos József bádogossegéddel) is megismerkedett, azoktól a szocialista könyvek és nyomtatványok jegyzékét is megszerezte, Nádudvarra visszatérve ott a szocialista eszméket széles körben terjesztette. Mivel a vagyontalan és tudatlan köznép előtt úgy volt feltüntetve a dolog, hogy a társulat célja a szegény ember sorának a javítása a nép legalsóbb osztályából szaporodtak Ny. Lakatos Lajos hívei, kik az alacsony napszám és ennek vasárnap történt kifizetése miatt már régóta elégedetlenkednek s ezeknek a már az előtt is panasztól sérelmeknek az orvoslását ettől a társulattól várták a nélkül azonban, hogy a tulajdonképi szocialistikus eszmékkel és célokkal csak távolról is ismerősök lettek volna.

Nyomó Lakatos Lajos többek nevében felkéri Erben János cipészsegédet, hogy jöjjön ki Pünköszt másod napján Nádudvarra, az egylet megalakítása s a szervezkedés körüli utbaigazítás megadása végett. Erben János a debreczeni szocializmus demokrata párt vezetősége nevében válaszolt és a 13 n. sz. alatti levélben tudatta Lakatossal, hogy Pünköszt másod napján a pártvezetőség kiküldése folytán Fonó Sándorral együtt meg fog jelenni Nádudvaron, a hol ugyanaz nap reggel 8 órakor valami földött helyen meg lesz tartható a gyűlés. Nyomó Lakatos és társai e levél folytán a községben gyorsan elterjesztették azt a hirt, hogy Pünköszt másod napján reggel 8 órakor az Acs Nagy István-féle Bunkóczy Károly által lakott kertben értekezlet lesz, a melyen idegen emberek a szegény nép sorsának a javításáról fognak beszélni.

1897. január 6-án Pünköszt első napján Váci Sándor nádudvari csendőr őrsvezető rajta érte Molnár Lajost, hogy a piacdon szocializmus demokrata párt tagokat gyűjtött. Az őrsvezető Molnár Nábráczky István főszolgabíró elé állította. Itt Molnár Lajos nem sokára megjelent Ny. Lakatos Lajossal együtt előadta a munkások sérelmeit.

A főszolgabíró megnyugtató szavaira a jelen voltak ekkor nyugodtan szétoszlottak ugyan, mégis a főszolgabíró czélszerűnek találta a csendőrség megszorítása iránt intézkedni.

Debreczenből Pünköszt első napján az esti féltizenegykor induló vonattal Erben János, Fonó Sándor és Dráveczki Lajos debreczeni szocialisták utaztak el, és érkeztek ünnep másod napján reggel egy óra tájban Kabára, mint a Nádudvarhoz legközelebb eső vasuti állomásra. A hol a vasutnál Ny. Lakatos Lajos, Molnár Lajos és Sós Gergely várták őket. Ezek Kovács Gáspár kocsiján jöttek elébük és magukkal vitték őket Nádudvarra. Itt miután sikerült nekik a faluba észrevétel nélkül bejutni, az idegeneket Kiss Antal házában helyezték el, a hol azok reggelig maradtak s akkor mintegy 10 ember kíséretében a Bunkóczy-féle kertbe mentek a gyűlés megtartása végett.

A főszolgabíró is megjelent a gyűlésen kijelentette, hogy nem engedheti meg, mikép ismeretlen emberek lopva gyűlést tarsanak, felhívta a három idegent, hogy személyeik igazolása czéljából kövessék őt a köségi házához, egyszersmind a gyűlést betiltotta.

A főszolgabíró is megjelent a gyűlésen kijelentette, hogy nem engedheti meg, mikép ismeretlen emberek lopva gyűlést tarsanak, felhívta a három idegent, hogy személyeik igazolása czéljából kövessék őt a köségi házához, egyszersmind a gyűlést betiltotta.

A három idegen ott hagyta a gyűlést s a főszolgabíró után indulva velük ment mintegy 150 főnyi egybegyűlt tömeg is, hozzájuk csatlakozott az utközben szembe jövő csendőr őrsjárat, s a mellék utcából kifelé jövő nagy néptömeg, úgy, hogy a városházához érve már az egybe gyűltek száma körül-belül ezerre szaporodott.

A főszolgabíró később kijelentette, hogy ezeket a megbizhatatlan és gyanús embereket nem engedi a néphez beszélni s eltoloncoltatásukat rendeli el. A városháza udvarát és a körül levő utcákat előntő néptömeg azonban nem nyugodott meg határozatában, mindenkép hallani akarta az idegenek beszédét és a kívánságától nem állott el a főszolgabíró többszöri kérésére sem, annak daczára, hogy az idegenek kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet Nábráczky a tömeg előtt hangosan felolvasta és hangsúlyozta, hogy e felekezetenküli és rovott előéletű emberek nem segítenek a népen, hanem csak bajba keverik. Akadtak olyanok is a kik a felolvasottak valóságában kétkedtek, mire Nábráczky Fonó Sándort kivezetette és az előéletére vonatkozó adatokat vele magával a nép előtt ismételtette és a tömeget ujjal feloszlásra felhívta. A főszolgabíró felhívását ismételte Nagy Albert főbíró valamint a csendőrök is, kik a tanásterem előtt foglaltak — számszerint kilenczen — állást, de az egybegyűltek legnagyobb része a felhívásnak nem engedett s mind hangosobban-hangosobban követelte az idegenek kibocsátását és a beszéd megtartását.

Ez az állapot így tartott tovább egy órai időnél, miközben némelyek fenyegető, lázító szavakat hallattak.

Ugy 10 óra tájban Nábráczky elhatározta, hogy az idegenek eltoloncoltatására nézve kiadott határozatát végrehajtja és e czélból meghagyta Váci Sándor csendőrőrsvezetőnek, hogy a rendelkezése alatt álló 8 csendőr közül négyet, kik az eltoloncolandókat kísérni fogják ültessen lóra, Bárti Lajos fuvarosnak pedig utasítást adott, hogy kocsijával melyen az idegenek elszállítandók lesznek, álljon elő. Váci Sándor őrsvezető parancsára Wirth Henrik, Horváth Károly, Hodosi Antal és Bodnár Sándor csendőrök a szomszédos csendőrlaktanyába mentek, ott lóra ültek és a község házához lóháton jöttek vissza, de a tömeg ellenszegülése már ekkorra oly mérvet öltött, hogy a visszajövő csendőröket még bejövetelük előtt kődobálással fogadta, majd mikor azok az udvarra bejöttek a lovakat megfogta, őket magukat a lóról lehuzni akarta és úgy rájuk, mint az ott maradt 5 gyalog csendőrré valóságos közápport bocsájtott. A főszolgabíró

felé is repült egy nagy fadarab közben óriási lárma, szidalmak, fenyegető, lázító szavak hallatszottak, míg végre a komoly veszélyben forgó esendőrök Váci őrsvezető tüzelésre vezényelte. Az 5 gyalogcsendőr 9 lövést, 2 lovas esendőr 4 lövést, összesen 13 lövést tett; 2 lovas esendőr nem lőtt, hanem karddal kergette a dobálókat.

A lövések folytán Garai Antal ott a helyszínen meghalt. Kuczik János, Csoma Józsefné, Beke Lajos, Molnár Márton, Kovács Gábor, Kiss Imre súlyos sérüléseket, Majoros József és Czirkó Ferenc könnyebb lövési sebeket szenvedtek. Baranyi Mihályt pedig Hadasi Antal esendőr kardjával vágta meg az utcán. A esendőrök közül Wirth Henrik, Kenán Mihály és Csaló Lajos sérültek meg.

CSARNOK.

Az első bál.

Írta: Ritoók Emma.*

Böksi új cipőket kapott, gyönyörű szép sárga cipőket, igazi gombokkal, a miket ki és be lehetett gombolni. Eleinte minden lépésnél megnézegette, de azután nem elégedett meg ezzel, hanem azt szeretete volna, ha mások is megbámulják szép kis cipőit. És mert Böksi csak egy csöppesség volt, egy fehér ruhás gömbölyű kis baba, megmutatta őket még az öreg Lizi cizának is — és lám az hízelkedve dörgölte hozzájuk rózsaszín orrát, a Hektor kutya pedig szeretettel nyalta végig az apró cipőket.

Meg akarta mutatni a verebeknek is, de azok csak egy pillanatra fordították felé fekete gyöngyszemeiket és nagy esiripeléssel repültek fel egy fára. Böksi meg volt győződve, hogy azoknak is nagyon tetszettek.

De már most kinek mutassa meg. Hacsak a virágoknak nem?

Mert Böksi egy nagy kertben lakott, a hol rengeteg sok szép virág volt. Mintha a virágtündérek nagyon szerettek volna a hűs fák alatt vagy a napos tisztásokon tartózkodni, egész nyáron át egyformán nyitott fü, fa, bokor.

Böksi minden virággal jó barátságban volt, ezek voltak játszótársai és sohasem érezte köztük az egyedüllétet. Most is meg akarta nekik mutatni új cipőit. Mindjárt meg is szólította a legközelebbit:

— Kedves gyöngyvirág, nem képzeled milyen jól lehet táncolni ezekben a cipőkben. Ha ma este eljönne a bálba, a mit rendezek, szívesen táncolnék veled.

Hogy, hogy nem, a gyöngyvirág megértette kis pajtását, mert vidáman kezdett bölintgatni apró esengettyűivel.

Böksinek is jó kedve támadt. Vigan tipegett a nefejejtsekhez.

— Eljöttök-e a ma esteli bálra? Nagyon jól fogunk mulatni. — A nefejejtsek biztatón intettek kék szemekkel.

— És te kedves orgonavirág, te ei sem maradhatnál. — Az orgonavirág komolyan intgetett fejével, de hogy maradna el, ha Böksi bált ad! — Fáradhatatlanul tipegett tovább. A nárciszszok egyenesen sorakoztak egymás mellé, mint a katonák, a tulipán is mereven állt a fü között, de mikor Böksi meghívta őket, mégis meghajtották magukat egy kiesit.

A liliomok csak most kezdték szétvágni fehér kelyhüket, a pünkösdi rózsá piroslott a sok bimbótól, a barackvirág pedig már nagyon hullatta rózsaszín szirmait, — de azért mindenik megigértte, hogy el fog jönni.

* A jeles író, aki norvég fordításával tünt föl az irodalomban, ezt a bájos apróságot Nagyváradon, a mese-matinén olvasta föl.

Ne higgyétek, hogy Böksi kihagyta a mezei virágokat. Meghívta első báljára a buzavirágot, a mint beintegetett a kerítés rácsa közt a földéről, a fehér szirmu arany szívü márgsrétákat, a lila kankalinokat. Nem maradt ki a meghívásból a sárga lánczviság sem, pedig annyian voltak, hogy magukban is kitétek volna egy bált. A kert végén egy vén pöszméte bokor állott, Böksi megsajnálta:

— Neked ugyan nincs virágod. tövises is vagy, de azért te se maradj ám el a mai bálból.

Böksi fáradtan feküdt le este kis ágyába és nyomban el is aludt. De alig jött fel a hold, a virágtündérek besuhantak a holdsugarain és költögették a kis lányt:

— Megkezdődött már a bál!

Hej, de ki is ment az álom a Böksi szeméből, — a tündérek gyorsan fel is öltöztették a tánczos kis sárga cipő hamarosan fent volt a lábán és fuss! — ki a kertbe!

Gyönyörűen világított az égi csillár: a hold és minden fűszálon egy-egy szentjános bogárka volt a kis lámpás: egy mohos kővön vagy tiz tücsök vigan hegedült, egy kövér leveli béka verte a nagy dobót.

És milyen szépen ki öltöztek a virágok! Mindjárt legelől gyöngyvirág kisasszony tánczolt fehér ruhában a vörös palástos tulipánnal, az orgonavirágot pedig a bü-zke Nárcisz lovag vezette karján; de a hölgy lila uszálya beleakadt a lovag kardjába s alig tudták kibontani. Na bezzeg nevettek is a pajkos lánczvirágok. Ezek a rövid, sárgaruhás bakfis lányok meg sem várták, hogy a tánczosok felkérjék őket, hanem egymás közt is tánczra kerekedtek.

Jajj de szép volt a barackvirág rózsaszín túll ruhájában A nefejejts csak egyszerű kis kék nyári ruhájában jött el, de azért talán a legtöbbet tánczolt, mert kedvesen mosolygott és szerényen viselte magát. A pöszméte bokor pedig képzeljétek! — mint idős dámához illik sötétzöld uszályos selyem ruhában pompázott barna fejdíszszel.

Böksi is annyit tánczolt, hogy esodálnám, ha az új kis sárga cipők reggelig el nem koptak volna.

Mikor azután már nagyon fáradtak voltak a virágok, a tündérek egy intésére nagy zsongás támadt; száz meg száz méhecske repült elő és egy pillantás alatt egy nagy-nagy gomba tetejére asztalt terítettek; csupa fehér-rózsa szirmokkal fedték be, a mandula virág egy-egy gömbölyű levele volt a tányér és bazsa rózsá levél tálakon hordták körül a legfinomabb, legédesebb mézet. Mikor aztán virágkelyhekből harmat-pezsögöt is ittak, olyan jó kedvük támadt, hogy újra tánczra kerekedtek.

Hajnalgig eltartott a bál. Ha nem hiszitek, keljétek jókor és mikor lementke a kertbe, meg fogjátok látni, milyen álmosak a virágok, mert nem aludták ki magukat. Az orgonavirág fáradtan hajtja le fejét, a gyöngyvirág fázósan burkolódik be zöld levél köpenyegébe, a nárcisz alig bírja egyenesen tartani lándzsa levelét, a tulipán fejére huzta biborköpenyegét és úgy alszik alatta. Még a lánczvirágok örökké fürge lányserége is, csak úgy hajlik erre-arra e nagy fáradtságtól.

Csak a pöszméte bokor áll egyenesen friss levéldiszeiben; ő nagyon büszke, mert bár öreg és ninesen virágja csak tövise, azért a Böksi jóvoltából mégis ott volt a virágok bálján.

Vegyes.

Dick menekülése. A francia közigazgatásnak is megvannak a bajai, a melyek nagy és apró dolgokban megnyilatkoznak. A Figaro tegnapi számában például Sarcey el-

mondja, hogy valamelyik ismerőse, a ki Afrikába készült, kutyát akart magával vinni. Vásárolni nem akart, hanem szépen elment a rendőrség ama helyiségébe, ahol a gazdátlan ebeket őrzik.

— Ott megtalálom ingyen, amit keresek; — így okoskodott. Annyi szegény állatok közt, amelyeket megfuzasztásra vagy viviszkezióra szánnak, csak lesz egy, amely megfelel. Tudom, örülni fognak, ha átengedhetik. Meglehet, hogy a kutyák nem szeretnek Afrikába menni, de mindenesetre jobban szeretik a széngözös fojtókamránál és ha rajtuk állna a választás, bizonyára nem haboznának.

Elmondta kérelmét a kutya-gyűjtő hivatalnoknak.

— Uram, — felelt ez, — a szabályzat szabatos: kutyát csak gazdájának adhatunk.

— Bocsánat, gazdátlan ebnek hogy lehetne gazdája? Ha nem keresik a kutyát?

— Itt fogjuk.

— De csak nem a végtelenségig?

— Hja...

— Elvégre megölik; hát csak inkább ideadhatnak egyet.

— A szabályzat tiltja.

— Hátha engedélyt kérek a rendőrfőnöktől?

— Nem adhat fölhatalmazást. A szabályrendelet világosan szól.

Az ebkedvelő ekkor eselhez nyult.

— De megnézni csak szabad a kutyákat?

— Hogyne.

Az ebkedvelő megnézte a kutyákat; a mikor olyant látott, amely megtetszett neki, simogatta mindenféle néven, hogy a kutya egyik névre fülel. Két nap mulva a kutya-kedvelő egy megbizottja jelentkezett a telepen és kereste kutyáját, amely ilyen megilyen és Dick névre hallgat.

— Jó volt sietnie, mondták neki mert holnap már alig találta volna életben.

És így menekült Dick a kutyakedvelő birtokába.

Jonathan és Sam. Az amerikaiakat tudvalevőleg Jonathan testvér, vagy Sam bácsi néven szokták nevezni.

E nevek eredete a következő:

Washingtonnak volt egy barátja: Trumbull Jonathán connecticuti kormányzó. Bonyolított esetekben Washington gyakran mondogatta:

— Nézzük csak, mit szól hozzá Jonathan testvér.

A Sam bácsit Sardou népszerűsítette, a kinek „L'oncle Sam” című darabját 1873-ban adták a Vaudeville színházban.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

NYILT-TÉR.

Dr. Tüdös László

ügyvédi irodáját

f. május hó 1-én

Teleky-utca 2170. sz. házba

helyezt át. 265-2-

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főleges tehát santal olaj vagy copaiba balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint. Magyarországi főrak ár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest, V., Nagykörönd-u. 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerháznál. Postai megrendelések czime: Zoltán gyógyszerháza Budapest.

Spora-féle KLATTAUI világhírű disz-szegfü.

Kitüntette: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdamban stb. a legmagasabb díjakkal.

Óriás szegfü

5 drb 4 frt 50 kr. — 10 drb 8 frt.

Disz-szegfü

10 darab 3 frt; 20 darab 5 frt 50 kr., 50 darab 13 frt; 100 darab 25 frt.

Remontan szegfü

10 db 4 frt; 50 db 16 frt; 100 db 30 frt.

Kerti szegfü

10 drb 1 frt; 100 drb 9 frt.

Árjegyzékek cseh, német és magyar nyelven ingyen és bérmentve. 467

Fr. Spora

szegfü-kivitel KLATTAU (Csehország).

Földes község

tulajdonát képező Nagy-vendéglő nyilvános árverésen folyó hó 25-én 3 évre haszonbérbe kiadatik.

Előjáróság.

BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet

mely egyedül a maga nemében, több hírneves, egyetemi orvostanár és hírneves vidéki orvosok hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a BIKSZÁDI ásványos gyógyviznek kitünően bevált idült és heveny légesőhurut, hangszálak, hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdő-eszű hurutnál és kezdődő gümőkőrnál, továbbá kitünő eredményt értek a bikszádi víz alkalmazása által emésztetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj- és epe hólyagbántalmánál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőkknél, a nyirok renyhe keringésénél, valamint görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál mint specificum vált be.

Árúval és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál: a kútközlekedés Bikszád, Szatmármegye.

Bérlők:

ALMER LAJOS és KÁROLY nagybányai lakosok.

Kapható: Szabó Zsigmond, Usanak József, Geréby Fülöp, Riekl József Zelmós, Félégyházi János urak fűszerüzletében Debreczenben, a legutányosabb árak mellett. 242-12-5

Hirdetmény.

Földes községben 1 db koros pej kancza, csillagos, 2 h. lába kesely, háta nyereg-töréses 10 forint értékű ló fogatott fel április 19-én, mely folyó hó 29-én nyilvános árverésen el fog adatni. Földesen, 1898. május 3.

Előjáróság.

Kiadó bolthelyiség.

A színházzal szemben Kossuth-, Batthyányi-utca sarkán levő tornyos házban egy három kirakattal ellátott üzlethelyiség 1898. nov. 1-től kezdve kiadó.

Értekezhetni a háztulajdonossal 2562 sz.

A Gyógyfürdők, Üdülőhelyek és Utazási Központi Iroda

Budapest,

IV., Mária-Valéria-utca 5. 1898. május 1-től: V., Dorottya-utca 13.

A nagymérvű érdeklődés folytán megnyitottuk a B. C D. csoportokat ESETLEG

INGYEN JEGY

az 1900. évi párisi világkiállításához.

500 darab sgrsjegynek és pedig 250 drb Józsv, 100 drb Bazilika, 75 drb magyar, 50 drb olasz és 25 drb osztrák vörös kereszt egyleti sorsjegyeknek a beszerzési árt túlhaladó esetleges nyeresiményét bocsátjuk az 50 tagból álló B. csoport rendelkezésére.

Ezen 500 darab sorsjegy a Bankegyesületi váltóüzlet (Budapest, Fűrdő-utca 1. sz.) részvény-társaságnál fekszik.

Minden résztvevő f. évi április hótól havonként 10 frtot, vagyis 24 hónap alatt 240 frtot fizet be az általunk kiadott postatakarékpénztári utalványnyal a Bankegyesület váltó-üzlet Részvény-Társasághoz s mi egy könyvecskét adunk át, hol a részvételi föltételek, valamint az 500 sorsjegy számai befoglaltatnak. Azonkívül minden résztvevő ingyen kapja kézhez a „Gyógyfürdők és Üdülőhelyek Magyar Utazási Közlöny” című lapunkat, mely időnként közölni fogja az ezen sorsjegyekre vonatkozó sorsolási értesítéseket. A résztvevő, ki az első 10 frtnyi részlet összegét befizette, már igényyel bir az 500 sorsjegy játéknyereményeire. Minden nagyobb nyeresimény az 50 résztvevő között egyenletesen lesz felosztva.

Az 50 sorsjegyre évenként 13 huzás esik, mely 840.000 kor. főnyeresimény összegnek felel meg és így minden hónapra körülbelül 1 huzás esik.

- 24 havi részlet befizetése után minden résztvevő kap: 1. egy utazási jegyet Budapesttől Párisig Bajorországon át és vissza Svájezon át (II. oszt. gyorsvonat.) 2. egy hétre szóló lakásjegyet Párisban (első rangú szállodában.) 3. egy hétre szóló étkezési jegyet Párisban és a kiállítás területén. 4. közlekedési jegyet Párisban a látni valókhoz, 5. belépti jegyet egy hétre a kiállítás területére, 6. egy tizezer koronáról szóló baleset biztosítási kötvényt az utazás tartamára. 7. Páris város térképét és a kiállítás tervrajzát, 8. egy magyarul, németül és francziául beszélő vezető kalauzolását. Mindenki beláthatja, hogy a kínálkozó játékesélyek két év alatt egy vagy több nagyobb nyeresiményvel biztatnak s föltehető, hogy kedvező esetben nem csak a párisi ut költségei térülnek meg, hanem ezenfelül tekintve a sorsjegyek nagy számát, még egy nagyobb osztalék is juthat a szerencsés résztvevőknek.

Bővebb felvilágosítást nyújt és prospektussal készségesen szolgál

a Gyógyfürdők, Üdülőhelyek

és Utazási Központi Iroda

Budapest, IV., Mária-Valéria-utca 5. sz.

1898. május 1-től: V. Dorottya-utca 13. sz.

Ezen belépési nyilatkozat kivágandó és lapunk kiadóhivatalához küldendő.

(Debreczeni Ellenőr.)

Belépési nyilatkozat.

Beküldendő a Gyógyfürdők, Üdülőhelyek és Utazási Központi Irodának Budapest, IV. Mária-Valéria-utca 5. szám.

Minthogy az „1900. évi Párisi Kiállításra” az „Utazási Központi Iroda” által 500 sorsjeggyel kombinált utazási jegyfűzetre előjegyzem magam, kérem az erre vonatkozó könyvecskét megküldeni. Az első részletül szolgáló 10 frtot a „Budapesti Bankegyesület és Váltó-üzlet Részvénytársaságnak” (Budapest, Fűrdő-utca 1. sz.) annak vétele után be fogom küldeni.

Kelt 1898

Aláírás: (tentával)

(Pontos czim:)

Női divatkelmek,
hozzávaló legujabb diszek,
fekete és színes

Selymek,
Napernyők
nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai
özégnél
Debreczen, Rózsater.

Pásztor Miklós
pala- és cserépfedő
MISKOLCZ, Szeles-utca 118. szám.

Van szerencsém a n. é. építető, építész, építő-mester és háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy a legjobb kivitelben **jutányos árak mellett** teljesíték épületek tetőzetének befedését, angol, porosz és francia palalemezzel (palakő) kék, vörös és zöld színekben.

Jó és gondos kivitelért kezeskedem.

Pala-cserépminták megtekinthetők itt helyben Cser-utca 2372. szám alatt **Rácz János** urnál.

Nagybecsű pártfogásukat kérve, maradtam kiváló tisztelettel
Pásztor Miklós
pala- és cserépfedő.
4-9-5-1

Félszázad óta

Aranyérem Páris, London. **Dr. Sichulsky-féle** Aranyérem Pécs, Temesvár.

Arczkenőcs és mosdóvíz.
Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használtatnak szepül és májbeteg, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztálansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa szappan 25 kr.

JOLIESSANTE-CRÉME
bőrfinomító és szépítő szer.
Külön hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER
fehér, rózsás és sárga színben.
Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra káthatalanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR
legérszégesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és húzódságuk eltávolítására s megővésére, mely által egyáltalán a foghúsról is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN
nagy kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilletteszappan. A bőrt finomítja és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézetét. Kivánatra mintadarabok ingyen adatnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer
biztos szer a megőszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.
Valódi minőségben kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, minti készítőnél Kassán. — Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerészertárában (Tisza-palota), S. Rochlitz Arthur gyógyszerészertárában, főtér, 2144., Tamassy-féle ház.

Millenniumi kiállításon kitüntetve „Jó munkáért“

NYÁRI JÓZSEF és FIAI

Budapest, VI. Podmaniczky-utca 45. Debreczen, Nagytemplom előtti tér, kereskedelmi akadémia mellett.

Festésre és vegyimosásra

felvállalnak a legjutányosabb áron mindenféle szinehagyott férfi, női- és gyermekruhákat csipkét, szőnyeget és butorszöveteket, kézimunkákat, keztyűket és mindenféle függönyöket stb.

Női toillettek egészben és felbontva festetnek.
Férfi ruhák egészben festetnek.
Vegyileg mosva és tisztítva mindenféle ruha egészben **felbontatlan állapotban** lesz. Festésünk **szintartó és nem fog**, vegyileg mosott és tisztított tárgyak a szövet minősége szerint **megújítva** azonnal használható állapotban adatnak vissza.
Gyászra szánt ruhák haladéktalanul festetnek feketére.

Gyár Tiszafüred,
Nagyvárad, Gyöngyös, Eger,
főt, Orsolya-zárda mellett. főtér Dobó-tér.

Gyűjtőtelepek az ország több részében.

Legnagyobb nyeresemény
legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

388-6-4

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona
A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Közpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
3	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
433	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	150
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

melyek hat húzásban sorsoltnak ki.

A második nagy magy. kir. osztály-sorsjáték nemsokára ismét megkezdődik és újból

50,000 pénznyeresemény **jut** **100,000** sorsjegyre

tehát az oldalt levő jegyzék szerint a sorsjegyek fele nyereseménnyel huzatik és a nyerési esély igen nagy.

Összesen tízenhárom millió 160.000 korona kerül biztos döntésre. A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Minélelőbbi megrendelésnél első osztályu eredeti sorsjegyeket a tervszerinti eredeti áron és pedig:

egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.— frt
" fél " " " " 3.— " "
" negyed " " " " 1.50 " "
" nyolczad " " " " —.75 " "

utánvétellel, vagy az összeg előzetes bekiütése ellenében küldünk szét. Hivatalos jegyzéket minden húzás után megküldjük hivatalos tervezetek díjtalanul rendelkezésre állanak. A húzások nyilvánosan történnek a magyar kir. kormány felügyelete alatt.

Az I. osztály nyereseményhúzása május hó 11. és 12-én lesz és kérjük b. megrendelését legkésőbb

május hó 11-ig (húzás napja) közvetlenül hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa
a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói
Budapest, V., Váci-körút 4/A.

Randítólevél kivágandó.

TÖRÖK A. és Tsa uraknak
Budapest, Váci körút 4/A.

Kérem nekem eredeti I. osztályu osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni. Az összeg: _____

Postautólevél-nyel küldeték. _____ frt

(A mely rovat szűksé teien történdo.)

Pontos cím.